

Creating a "Western Pomerania Traditional Products Trail" would increase the interest of residents of the Western Pomerania Voivodship in traditional food and tourists visiting this region. Culinary tourism could become an important tourist product from the point of view of the region's economy, not only in the coastal zone. Currently, traditional products of the Voivodship are not very popular, although interest is constantly growing. This is probably due to the small involvement of producers in the distribution of their products. The scope and forms of promotion of traditional products can be assessed negatively. Therefore, a good solution would be to create at the voivodship level an institution that would deal with the promotion of traditional food on the regional market, and in the longer term, both domestic and foreign. Going beyond the borders of the province is important because West Pomeranian is located peripherally in relation to the center of the country, and at the same time neighbors Germany's Mecklenburg, whose citizens are historically and culturally connected with the region, and Szczecin itself is the nearest large city. Traditional products with the right use can act as a tourist product that will attract more tourists, while increasing their knowledge of the region. However, traditional food should be better visible in the development strategy of the Western Pomerania Voivodship, because you do not buy even the best things if you do not know about them.

Literature:

1. Czapiewska G. 2017. Znaczenie produktów regionalnych i tradycyjnych dla rozwoju obszarów wiejskich oraz kształtowania wizerunku regionu pomorskiego (The importance of regional and traditional products for the development of rural areas and shaping the image of the Pomeranian region). Słupskie prace geograficzne, Słupsk.
2. Czapska O. 2019. Rola produktów tradycyjnych w promocji województwa zachodniopomorskiego (The role of traditional products in the promotion of the West Pomeranian Voivodship). Uniwersytet Szczeciński, Szczecin (maszynopis).
3. Tomczak J. 2013. Szlak kulinarny jako przykład szlaku tematycznego (The culinary trail as an example of the thematic trail). Uniwersytet Warszawski.
4. Sieczko A. 2014. Produkty regionalne i tradycyjne w promocji regionów (Regional and traditional products in the promotion of regions). Turystyka i Rozwój Regionalny.

I.A. Арсененко, I.A. Донець, O.З. Байтеряков, А.О. Курдельчук
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
irina_arsenenro@ukr.net

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ФЕСТИВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ**

Сьогодні незаперечно те, що для розвитку культурного надбання в Україні необхідним є активізація мистецького життя в тому числі за умови розвитку туристичної діяльності і перш за все фестивального туризму. Організація і проведення в Україні як міжнародних так і національних

фестивалів мають також і вагоме значення для збереження культурної спадщини українського народу. Саме вони є найважливішими чинниками становлення України в світі як держави з високорозвиненою культурою, традиційним і сучасним мистецтвом. За роки незалежності ці фестивалі стали візитними картками нашої країни у світі і суттєвим чинником залучення потоків іноземних туристів і екскурсантів.

Багато міст України проводять тематичні фестивалі та свята, які є «візитною карткою» міст і її регіонів. При цьому важливо відзначити, що значна частина фестивалів, які проводяться в Україні мають сталий розвиток.

Політична нестабільність і кризові явища в економіці країни протягом останніх років негативно позначилися на можливості проведення деяких фестивалів, що змушує перенесення часу або місць їх проведення. Це суттєво знижує якісний рівень проведення культурно-мистецьких заходів, їх фінансове та матеріальне забезпечення.

Необхідно зазначити про відсутність в Україні єдиного функціонального центру розвитку фестивального туризму, який би виконував координаційну діяльність всього фестивального руху країни. Так, наприклад одночасно в регіоні може проходити від 3 до 5 етнічних фестивалів або рок-фестивалів, а в іншому жодного. Також, на проведення фестивальних заходів у різних регіонах України впливає сезонність, майже 60 % фестивалів різного тематичного спрямування проводяться влітку або на початку осені, на які звичайному туристові не можливо потрапити одночасно.

Важливою проблемою розвитку фестивального туризму в Україні є недосконалий стан розвитку туристичної інфраструктури, оскільки у певній кількості населених пунктів, в яких проходять тематичні фестивалі, може не вистачити закладів для розміщення відвідувачів (сільська місцевість), напруги в електромережі для виконання сучасних технічних вимог, місць для паркування транспортних засобів, послуг мережі зв'язку, банкоматів та ін. Всі ці важливі питання потребують їх вирішення на державному рівні. В Україні як на державному, так і регіональному рівнях необхідно прискореними темпами розвивати фестивальний туризм, оскільки це буде сприяти: розширенню культурних контактів з різними країнами для «знайомства культур»; подальшому економічному розвитку регіонів у межах яких проходитиме свято або інша подія.

На наш погляд, ще одним із важливих чинників, який би позитивно вплинув на подальший розвиток як фестивального туризму, так і інших видів туристичної діяльності в Україні необхідно створення календаря туристичних подій на державному рівні.

Сьогодні ми можемо констатувати, що на державному рівні відсутня належна підтримка для розвитку фестивального туризму, не розроблено загальні маркетингові заходи для просування українського фестивального туризму на світовий туристичний ринок, що обмежує їх відвідування широкою спільнотою і недостатньо використовується у туристичній діяльності. Організація та проведення фестивалів залежить від матеріальної та фінансової забезпеченості регіонів України, креативності їх організаторів.

Отже, для розвитку економіки та господарського комплексу регіонів України фестивальний туризм виконує важливе значення тому що сприяє:

- зміцненню взаєморозуміння, культурного обміну, міжнародній дружбі і співпраці;
- збагаченню та розвитку мистецтва, здійсненню бажання демонструвати його широким верствам суспільства;
- відновленню багатим традиціям пласту культурної спадщини;
- збільшенню доходів місцевого населення;
- створенню нових робочих місць;
- розвитку галузей господарства, орієнтованих на виробництво туристичних послуг;
- розвитку виробничої і соціальної інфраструктури в місцях проведення фестивалів;
- створенню позитивного іміджу та здійсненню туристичної промоції регіону чи країни;
- збільшенню валютних надходжень до бюджетів регіонів чи країни загалом.

Тому вдосконалення будь-якої з цих складових створить позитивний ефект для збільшення кількості відвідувачів до регіонів проведення фестивальних заходів. Постійне збільшення частки фестивального туризму в структурі індустрії національного та міжнародного туризму, саме його розвиток необхідно визначати як першочергові завдання загальнодержавного плану для подальшого розвитку туристичної галузі в Україні.

І.А. Арсененко, Л.М. Донченко, Г.О. Тарасова, В.О. Боровик
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
irina_arsenenro@ukr.net

ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КУОРТУ «БЕРДЯНСЬК»

За тим, яке значення надається суспільством відновленню фізичних сил, а також всебічному розвитку людини, можна судити про стан його розвитку. Одним з важливих показників рівня розвитку суспільства є туристична діяльність.

Сьогодні в Україні відбуваються конструктивні перетворення, у світлі яких саме людині приділяється більше уваги, і як наслідок цього задоволенню її туристичних потреб. Найбільш оптимальні місця для організації туристичної діяльності, відпочинку та оздоровленню людини формуються і концентруються у теплих мальовничих районах на узбережжі морів. До таких туристичних місць належить кліматичний і бальнеогрязьовий курорт «Бердянськ», розташований в межах Запорізької області на узбережжі Азовського моря, в східній частині Бердянської затоки. Перша грязелікарня в Бердянську з'явилася в 1902 році. Цей рік вважають офіційною датою заснування курорту. У 2005 р. президент України Кучма Л. підписав Закон України «Про оголошення природних територій міста